

ROLLEGALLERI

KOMMUNAL SUCCES MED IMPLEMENTERING,
DRIFT OG FORVALTNING AF FÆLLESKOMMUNALE
IT-SYSTEMER OG -INFRASTRUKTUR

Version 0,9

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING.....	3
2	ROLLESBESKRIVELSER	7
	Projektejer.....	7
	Projektleder.....	8
	KOMBIT-programleder.....	9
	STS-projektleder	10
	Gevinstejer	11
	Faglig leder	12
	Træner/underviser	13
	Superbruger	14
	Systemadministrator (it-systemet)	15
	It-/digitaliseringschef	16
	It-arkitekt	17
	Sikkerhedsansvarlig.....	18
	Tekniker/it-medarbejder	19
	Underskriftberettiget ift. databehandleraftaler	20
	Systemejer (it-systemet)	21
	Systemansvarlig (it-systemet).....	22
	Supportberettiget bruger	23
	Infrastruktursystemejer	24
	Infrastruktur-systemansvarlig.....	25
	Rolleadministrator	26
	Aftaleadministrator	27
	Fordelingskomponentansvarlig på Serviceplatformen.....	28
	Fordelingskomponentadministrator	29
	Leverandøradministrator.....	30
3	BILAG	31
4	SLUTNOTER	33

1 INDLEDNING

Rollegalleriet opsamler og konkretiserer, hvad KOMBIT har erfaret er nødvendigt for, at kommunen effektivt og med succes kan implementere, drifte og forvalte fælleskommunale it-systemer og it-infrastruktur fra KOMBIT.

Med rollegalleriet foldes forventninger, der ligger implicit i KLIK-opgaversⁱⁱⁱ forslag til udfører, ansvarlig og involverede parter, ud. Ubesatte roller udgør en risiko i forhold til effektiv og succesfuld implementering, drift og/eller forvaltning af det pågældende it-system. Kommunen bør derfor forholde sig til, hvordan ubesatte roller håndteres.

Nedenfor beskrives rollegalleriet og hvad man skal være opmærksom på, når rollegalleriet omsættes i praksis:

- Rollegalleriet præciserer, hvilke roller/profiler kommunen bør allokere til implementering og efterfølgende drift og forvaltning af fælleskommunale it-systemer og it-infrastruktur.
- Rollegalleriet er specifikt for samarbejdet mellem kommunerne og KOMBIT.
- Rollegalleriet er uafhængigt af kommunens organisering og omfatter kun enkelte projektroller, der er væsentlige for samarbejdet med KOMBIT.
- KOMBITs anbefalinger ift. GDPR/it-sikkerhed er præciseret i én selvstændig rolle som sikkerhedsansvarlig. Hvem, der varetager opgaver, ledelse og har ansvaret for GDPR/it-sikkerhed, vil variere og afhænge af it-systemet og kommunens organisering.
- En rolle kan varetages af flere personer, og/eller én person kan have flere roller. Rollerejeren kan uddelegere opgaver, men rolleejeren har stadig ansvaret. Vær opmærksom på at opgaver/ansvar, der ikke bør varetages af en bestemt person, ikke delegeres til denne fx at man ikke kan føre tilsyn med egen opgaveløsning.
- Når en rolle er navngivet med stilling/funktion fx It-/digitaliseringschef, kræver løsningen af opgaverne mandat eller viden/indsigt, som personen har qua sin stilling/funktion. Der kan derfor være opgaver her, som det kan være vanskeligere at uddelegere til andre.

Se bilag 1 for nærmere vejledning til hvordan man med udgangspunkt i rollekataloget udarbejder et systemspecifikt rollekatalog. Det vil typisk være implementeringskonsulenten i KOMBIT/leverandøren der udarbejder det systemspecifikke rollekatalog. I figur 1 beskrives potentielle effekter af rollegalleriet for specifikke målgrupper.

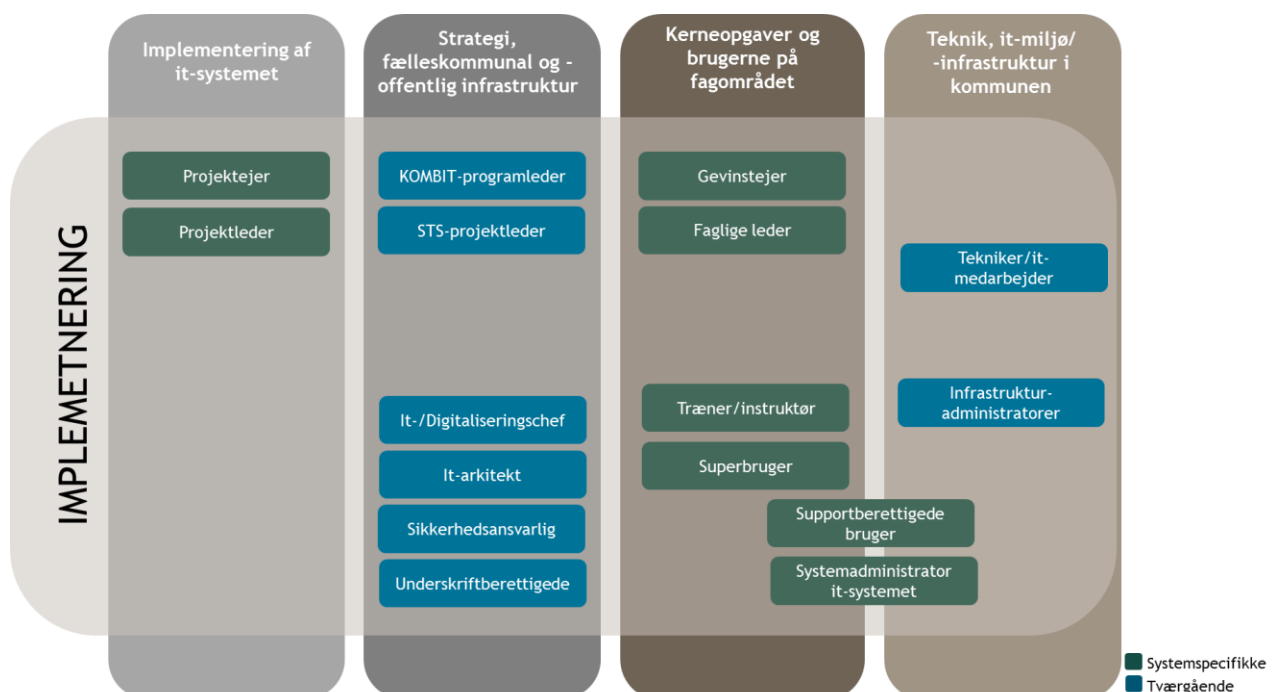
Målgruppe	Anvendelse	Effekt
Kommunens KOMBIT-programleder og eventuelt andre personer med tværgående	<ul style="list-style-type: none"> • Klarhed på et overordnet og generelt niveau om KOMBITs forventninger til allokering af ressourcer • Et udgangspunkt for kommunens dialog om ressourcer og allokering til implementering, drift og forvaltning af fælleskommunale it-systemer og it-infrastruktur 	Relevant og nødvendig allokering til implementering, drift og forvaltning af fælleskommunale it-systemer og it-infrastruktur

Målgruppe	Anvendelse	Effekt
fokus/perspektiv i kommunen		
Implementeringskonsulent i KOMBIT eller hos leverandør	<ul style="list-style-type: none"> KOMBIT-projektet kan trække på erfaringer og læring fra implementering, drift og forvaltning af andre KOMBIT it-systemer KOMBIT-projektet kan basere sig på tværgående roller ved implementeringen af it-systemer 	Effektiv implementering af it-systemer
Leverandøren, der ønsker at byde på udbud fra KOMBIT	<ul style="list-style-type: none"> Via rollegalleriet opnår leverandøren indsigt i samarbejdet mellem KOMBIT og kommunerne ved implementering, drift og forvaltning af it-systemer 	Risikominimering og dermed bedre og billigere tilbud ift. implementering, drift og forvaltning

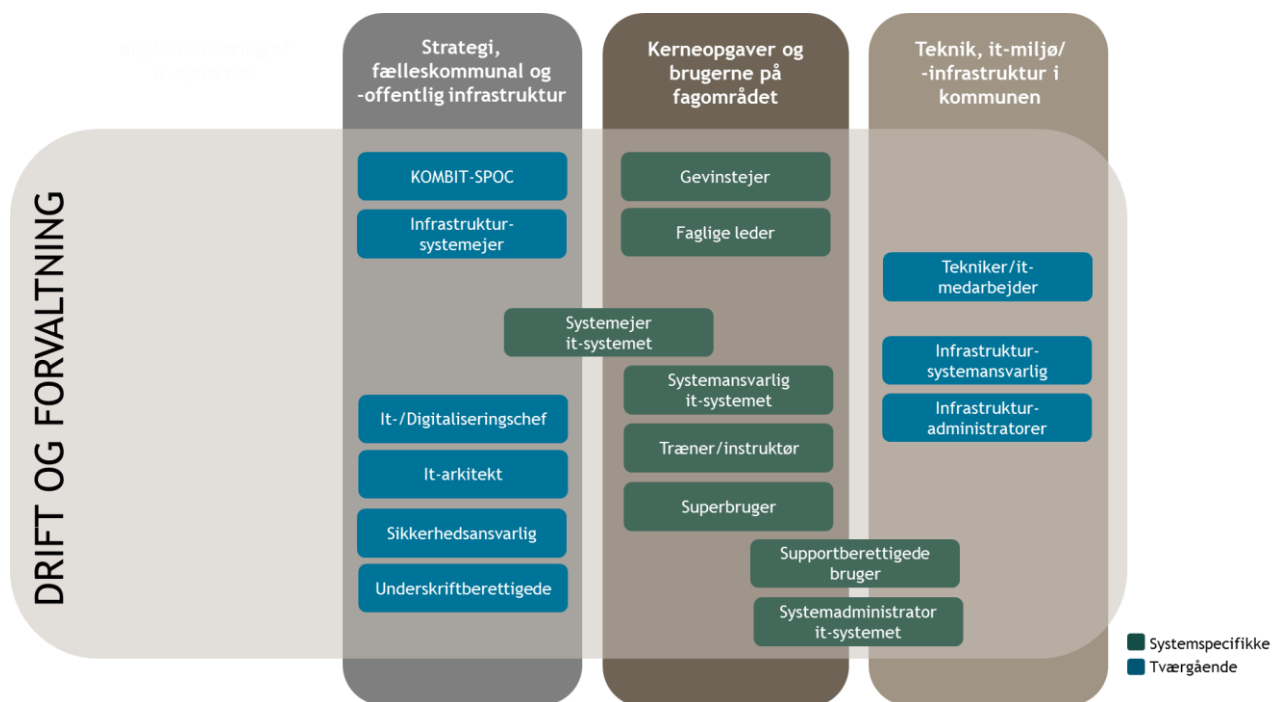
Figur 1: Målgrupper, anvendelse og potentiel effekt

Der skelnes mellem systemspecifikke og tværgående roller. I figur 2 og 3 findes et overblik over, hvilke roller der er i spil ved hhv. implementering og drift/forvaltning af fælleskommunale it-systemer og it-infrastrukturen. De systemspecifikke roller er grønne og de tværgående roller er blå.

Rollerne er endvidere præsenteret jævnfør deres fokus på henholdsvis implementering af it-systemet, strategi/fælleskommunal og -offentlig infrastruktur, fagområdets^{iv} kerneopgaver og brugere eller kommunens teknik, it-miljø og -infrastruktur.

Figur 2: Roller i implementering af et fælleskommunalt it-system

Figur 3: Roller i drift og forvaltning af et fælleskommunalt it-system

De systemspecifikke roller er typisk forankret på det fagområde, der skal anvende it-systemet. De fleste tværgående roller vil være tilknyttet kommunens It-/Digitalisering. Det skal bemærkes, at rollerne som KOMBIT-programleder og STS-projektleder udfases, når Monopolbruddet er gennemført.

I figur 4 er rollegalleriets roller systematiseret. Det er denne systematik der ligger til grund for rækkefølgen, som rollebeskrivelserne er placeret i:

Systematisering af roller	Rollernes overordnede opgaver	Roller og rækkefølge
Systemspecifikke roller	Implementering af it-systemer (projektrelateret)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektejer • Projektleder
Tværgående roller	Implementering af it-infrastruktur (projektrelateret)	<ul style="list-style-type: none"> • KOMBIT-programleder • STS-projektleder
Systemspecifikke roller	Implementering af it-systemet	<ul style="list-style-type: none"> • Gevinstejer • Faglig leder • Træner/instruktør • Superbruger • Systemadministrator
Tværgående roller	Implementering, drift og forvaltning af it-systemer og it-infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> • It-/digitaliseringschef • It-arkitekt • Sikkerhedsansvarlig • Tekniker/It-medarbejder • Underskriftberettiget

Systematisering af roller	Rollernes overordnede opgaver	Roller og rækkefølge
		<ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktur-administratorer¹
Systemspecifikke roller	Drift og forvaltning af it-systemet	• Systemejer
		• Systemansvarlig
		• Supportberettiget bruger
Tværgående roller	Drift og forvaltning af it-infrastruktur	• Infrastruktur-systemejer
		• Infrastruktur-systemansvarlig
		• Infrastruktur-administratorer
		Rolleadministrator Aftaleadministrator FK-ansvarlig FK-administrator Leverandøradministrator

Figur 4: Oversigt over rollebeskrivelser i rollegalleriet

¹ Infrastruktur-administratorer omfatter 5 specifikke roller, som er tværgående ift. implementering, drift og forvaltning af it-systemer og it-infrastrukturen. Rollebeskrivelserne er placeret til sidst i rollegalleriet for at sikre overblik og er derfor angivet med grå skrift i oversigten.

2 ROLLESBESKRIVELSER

Rolle	Projektejer		
Effekten	Styr på strategi, business case og allokering		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	• Bidrager til løsning af KLIK-opgaver, hvor projektejer er anbefalet ansvarlig eller involveret part	X	
	• Sikrer rammerne for projektet fx tid, økonomi og ressourcer	X	
	• Sikrer, at projektet er fokuseret på at nå i mål for kommunens idriftsættelse og ibrugtagning af løsningen	X	
	• Sikrer, at projektet skaber værdi for kommunen som helhed og er i tråd med overordnede strategier og visioner	X	
	• Agerer som ambassadør for projektet i kommunen	X	
	• Sparrer med kommunens projektleder	X	
	• Overleverer it-systemet mm. til Systemejer, hvis projektejer ikke selv fortsætter i rollen som Systemejer	X	
	• Kan være eskalationspart, hvis kommunen ikke løser stillede KLIK-opgaver jf. deadlines og specifikationer	X	
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	• Ansvarlig for kommunens tilslutning til projektet	X	
	• Ansvarlig for business case	X	
	• Ansvarlig for strategi og retning	X	
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Har indsigt i fagområdet • Har en ledelsesmæssig, gerne tværgående, rolle i kommunen og er typisk direktør eller chef for det fagområde, hvor it-systemet skal anvendes • Bemyndiget til at igangsætte projekter, herunder op-/nedprioritere indsatser og tildele ressourcer 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT. Udpeges i opvarmningsperioden eller senest i fase 1: Opstart ^y . Rollen som Projektejer veksles til rollen som Systemejer, når it-systemet overgår til drift og forvaltning i kommunen.		

Rolle	Projektleder		
Effekten	Styring, fremdrift, overblik, leverancer og resultater		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor projektlederen er udfører og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor projektlederen er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Er KOMBITs/Leverandørens kontaktperson (SPOC^{vi}) i kommunen, når it-systemet implementeres 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Påfører udfører på KLIK-opgaver og sikrer nødvendig fremdrift i løsningen af KLIK-opgaver publiceret i projektet 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Deltager i netværksmøder og andre arrangementer af relevans for implementeringen af it-systemet 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Planlægger, uddelegerer, overvåger og styrer aktiviteter og opgaver i projektet 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Motiverer medarbejdere i projektet og plejer/håndterer kommunens/projektets interesser 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Rapporterer til projektejer, styregruppe m.fl. 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Lukker projektet ned og overleverer it-systemet til drift og forvaltning (og ift. gevinster til gevinstejer) 	X	
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen løser KLIK-opgaver jf. fastsatte deadlines og specifikationer 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at rapportere status, fremdrift og udfordringer til ledelse/projektejer ift. projektet 	X	
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Projektledelseskompetencer: Planlægning, tidsstyring, ledelse, problemløsning, kommunikation, forhandling og konflikthåndtering Indsigt i projektet og de KLIK-opgaver, der skal løses, så opgaverne kan løses eller uddelegeres til rette medarbejdere 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT. Udpeges i fase 1: Opstart og udfases efter afslutning af fase 3: Ibrugtagning. Rollen som projektleder overflødiggøres, når it-systemet er overleveret til drift og forvaltning.		

Rolle	KOMBIT-programleder		
Effekten	Tværgående koordinering og lokal værdi af fælleskommunale infrastruktur		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver publiceret i Monopolbrudsprogrammet og bidrager til løsning af KLIK-opgaver, hvor KOMBIT-programleder er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Er KOMBITs kontaktperson (SPOC^{vi}) i kommunen for Monopolbrudsprogrammet og holder sig orienteret bl.a. ved deltagelse i programledermøder og kommunedage 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Understøtter kommunens projektledere ved at sikre tværgående perspektiv og viden om status/gjorde erfaringer fra tidligere ibrugtagning af den fælleskommunale it-infrastruktur, når der løses systemspecifikke KLIK-opgaver 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Bistår og hjælper projektleder med allokering af medarbejdere, der er placeret i et andet fagområde end det, it-systemet understøtter, og hvor den systemspecifikke projektleder hører til 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Er KOMBITs eskalationspart, når opfølgning på kommunens opgaveløsning i de enkelte projekter ikke medfører ønskede resultater 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Sikrer strategisk og taktisk forankring af den fælleskommunale it-infrastruktur i kommunens strategier, politikker og retningslinjer 	X	
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunen har tværgående og langsigtet perspektiv på den fælleskommunale it-infrastruktur 	X	
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Overblik over hvilke medarbejdere/profiler, der er nødvendige, og kan formidle kontakten og understøtte projektlederen ift. allokering af fx it-medarbejder/tekniker Tværgående relationer, netværk i kommunen og adgang til forskellige ledelseslag Overblik over igangværende og kommende implementeringsopgaver relateret til fælleskommunal it-infrastruktur (via KLIK, KOMBIT implementeringsoverblik m.m.) Viden om kommunens it-miljø og systemlandskab Forretningsmæssig viden om hvert støttesystem og snitflade på Serviceplatformen i forhold til KOMBITs portefølje og kommunens egne it-løsninger og samlede systemlandskab Erfaring med at agere tværgående i kommunen og styre afhængigheder i større/komplekse it-/digitaliseringsprojekter Erfaring med at agere i feltet mellem IT og forretning 		
Kendetegn	Tværgående rolle, udpegning er initieret af Monopolbrudsprogrammet i KOMBIT. Rollen udfases, når monopolbruddet er gennemført og kommunen har etableret drift og forvaltning af fælleskommunal it-infrastruktur.		

Rolle	STS-projektleder		
Effekten	Effektiv implementering af Støttesystemerne og etablering af drift og forvaltning af Støttesystemerne		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor STS-projektleder er udfører og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor STS-projektleder er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Er KOMBITs kontaktperson (SPOC^{vi}) i kommunen i forhold til implementeringen af støttesystemerne og holder sig orienteret ved bl.a. at deltage i arrangementer målrettet kommunernes STS-projektledere 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Udpeger i samarbejde med KOMBIT-programleder, It-/digitaliseringschef og andre relevante parter Infrastruktursystemansvarlig og -administratorer (forberede drift/forvaltning af infrastrukturen) 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Agerer systemansvarlig for støttesystemerne, indtil denne rolle er udpeget og alle støttesystemerne er i drift og forvaltning 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Er sparringspart til kommunens KOMBIT-programleder og den systemspecifikke projektleder ift. løsning af KLIK-opgaver, der vedrører støttesystemerne 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Hjælper It-/digitaliseringschefen med at etablere relevant drifts- og forvaltningsorganisation, der kan varetage den løbende drift og forvaltning af støttesystemerne 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Sørger for relevant overdragelse af viden/erfaring og dermed støttesystemerne, når alle støttesystemer overgår til drift og forvaltning 	X	
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen løser KLIK-opgaver jf. fastsatte deadlines og specifikationer i forhold til støttesystemer 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at rapportere status, fremdrift og udfordringer til ledelse/projektejer 	X	
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Er vant til at agere i krydsfeltet mellem it og forretning Har viden om it-sikkerhed/-administration Kender kommunens it-miljø og systemlandskab Har viden om it-arkitektur Har en grundlæggende forståelse af hvert støttesystem og hvordan det kan understøtte forretningen/fagsystemerne 		
Kendetegn	Tværgående rolle, udpegning er initieret af KDI/STS-projektet i KOMBIT. Rollen som STS-projektleder udfases, når støttesystemer er implementeret og kommunen har etableret drift og forvaltning af støttesystemerne.		

Rolle	Gevinstejer		
Effekten	Potentielle gevinster/effekter skaber værdi og realiseres		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor Gevinstejer er udfører og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor Gevinstejer er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Godkender og tager ejerskab for identificerede gevinster/effekter, som potentielt kan tilskrives it-systemet, og som udtrykkes i indikatorer. Gevinster og effekter kan også være forbedringer af kvalitet og service. 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Sikrer, at der følges op på, om effekter/gevinster realiseres og faktisk kan tilskrives it-systemet 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen arbejder systematisk med at realisere gevinster 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen høster potentielle gevinster, som brugen af it-systemet muliggør i den enkelte kommune 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indsigt i fagområdet Har en ledelsesmæssig, gerne tværgående, rolle i kommunen typisk direktør eller chef for det fagområde, hvor it-systemet skal anvendes 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT i fase 2: Forberedelse. Rollen udfases, når potentielle gevinster for brugen af it-systemet er realiseret. Rollen kan i nogle tilfælde varetages af projektejer, men er relevant også efter, at projektet lukkes ned og it-systemet overgår til drift og forvaltning. Herudover kan der være en pointe i, at rollen ikke har ansvar ift. forretningsområdet, som skal realisere gevinsterne.		

Rolle	Faglig leder		
Effekten	Skaber grundlaget for realisering af potentielle gevinster		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Bidrager til løsning af KLIK-opgaver, hvor faglig leder/chef er nævnt som ansvarlig, udfører eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Understøtter, at løsningen skaber mening og værdi for løsning af fagområdets kerneopgaver og for brugere 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Initierer og sikrer, at fagområdets organisering og arbejdsgange ændres, så kommunen kan høste potentielle gevinster/værdier af løsningen 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Sikrer nødvendig allokering i forbindelse med implementering og go-live 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Fastholder fokus på ændring af organisering og arbejdsgange, når implementeringsprojektet lukkes ned efter ibrugtagning 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Agerer ambassadør for it-systemet og de forandringer, som it-systemet muliggør 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Overvåger, at it-systemet og data anvendes korrekt 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Definerer, hvilke medarbejdere der skal have hvilke roller/rettigheder og sikrer, at det bliver vedligeholdt 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen anvender it-systemet optimalt ift. løsning af forretningsområdets kerneopgaver 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for god datakvalitet før og efter implementering af it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Personalemæssigt og fagligt ansvarlig overfor brugerne af it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for ledelsestilsyn/-kontrol og administration af brugere 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Er bemyndiget til at udøve personaleledelse Kan lede og drive forandringer på det forretningsområde, hvor den faglige leder er ansvarlig Indsigt i it-systemets potentielle gevinster/effekter Er bemyndiget til at træffe beslutninger og forvalte it-sikkerhed og brugeradministration på fagområdet 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, der ikke udpeges, men aktiveres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT. Rollen aktiveres ift. projektet i fase 1: Opstart		

Rolle	Træner/underviser		
Effekten	At brugerne kan anvende it-systemet ved go-live og efterfølgende		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor træner/underviser er udfører eller bidrager til løsning der, hvor træner/underviser er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder uddannelsesplan, der beskriver, hvornår kommunens slutbrugere skal have introduktion og undervisning i it-systemet 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Varetager administration relateret til kommunens introduktion/undervisning 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Tilpasser undervisningsmateriale mm. til kommunale forhold og forskellige slutbrugeres behov 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Gennemfører og samler op på praksisnære øvelser i brugen af it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Tilrettelægger og afvikler introduktion/undervisning i brugen af it-systemet for slutbrugere 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Er ambassadør/forandringsagent for it-systemet og nye/ændrede arbejdsgange der introduceres 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at introducere og undervise brugere, så de har det nødvendige grundlag for at kunne ibrugtage it-systemet 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Kender fagområdets arbejdsgange, har indsigt i, hvordan forskellige slutbrugere skal anvende it-løsningen ved løsning af deres arbejdsopgaver Har pædagogiske og tekniske kompetencer Er motiveret og har lyst til opgaven 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT. Udpeges i fase 2: Forberedelse. Rollen er relevant også i drift og forvaltning, da der kan være behov for efteruddannelse og uddannelse af nye medarbejdere.		

Rolle	Superbruger		
Effekten	Hjælp og support til brugerne		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor superbruger er udfører og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor superbruger er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Allokeres særligt ved kommunens go-live og i perioden herefter, hvor det er væsentligt, at slutbrugerne får hjælp og support umiddelbart, så anvendelsen af it-systemet bliver optimal 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Bistår og hjælper kollegaer videre, når de har spørgsmål eller oplever udfordringer i brugen af it-systemet inkl. opsamler tips og tricks til brugen af it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Understøtter etableringen og fastholdelsen af ændrede arbejdsgange, som brugen af it-systemet muliggør 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Agerer ambassadør for it-systemet og de forandringer, som it-systemet muliggør 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Rapporterer på status for brugen af løsningen til den faglige leder og systemejer (og evt. andre roller) 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Opsamler og rapporterer forbedrings-/videreudviklingsønsker til systemansvarlig 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Skal være tilgængelig og hjælpe kollegaerne med at anvende it-systemet optimalt 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har gennemført superbrugeruddannelse, der afvikles af KOMBIT/leverandøren Har særlig indsigt i it-systemet og hvordan it-systemet anvendes ved løsning af forretningsområdets opgaver Godt kendskab til brugerdokumentation Pædagogiske og tekniske kompetencer Motiveret og har lyst 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt. Udpeges i fase 2: Forberedelse. Rollen er relevant både i forbindelse med implementering, drift og forvaltning.		

Rolle	Systemadministrator (it-systemet)		
Effekten	It-systemet konfigureres til den enkelte kommune		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor Systemadministrator er udfører eller bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor Systemadministrator er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Konfigurerer it-systemet til kommunen jf. input fra det fagområde, som it-systemet vedrører fx tilpasning af skærbilleder 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Opsamler, dokumenterer og rapporterer ændrings- og videreudviklingsønsker til it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Rapporterer til kommunens Systemansvarlige 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at it-systemet konfigureres til den enkelte kommune 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har deltaget i relevant undervisning, som er nødvendig for at kunne varetage rollen som Systemadministrator Kan logge på og har rettigheder til at konfigurere it-systemet Samarbejder med fagområdet og den systemansvarlige 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT. Udpeges i fase 2: Forberedelse. Rollen er relevant både i forbindelse med implementering, drift og forvaltning.		

Rolle	It-/digitaliseringschef		
Effekten	Ledelsesmæssig og strategisk forankring, overblik og allokering		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor It-/digitaliseringschef er udfører og bidrager til løsning der, hvor It-/digitaliseringschef er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Træffer i samarbejde med den overordnede ansvarlige topledelse nødvendige beslutninger ift. GDPR/it-sikkerhed, brugeradministration mm, der bidrager til relevant håndtering, fremdrift og eskalering 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Sikrer og understøtter allokering af rigtige medarbejdere fra It-/digitalisering ved implementeringen af it-systemer 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Sikrer ledelsesmæssig og strategisk forankring og udbredelse af ny fælleskommunal it-infrastruktur i forhold til kommunens it-miljø/-infrastruktur og øvrige/egne it-systemer 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Sparringspart for kommunens KOMBIT-programleder og STS-projektleder 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Sparringspart for kommunens systemspecifikke systemejere, systemansvarlige og -administratorer 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Sikrer, at kommunen etablerer relevant organisering ift. drift og forvaltning af den fælleskommunale it-infrastruktur 	X	
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for ledelsesmæssigt ophæng på it-/digitalisering 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for realisering af kommunens it-/digitaliseringsstrategi, -politikker og -retningslinjer 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at sikre sammenhæng mellem kommunens it-/digitaliseringsstrategi og de fælleskommunale og -offentlige digitaliseringsstrategier 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at sikre organisering i forhold til implementering, drift og forvaltning af fælleskommunale it-infrastruktur 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen identificerer, vurderer, håndterer og eskalere risici ift. GDPR/it-sikkerhed 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indsigt i og "forvalter" kommunens it-/digitaliseringsstrategi, -politikker og -retningslinjer Har personalemæssigt og fagligt ansvar for teknikere/it-medarbejdere og andre væsentlige ressourcer af betydning for implementeringen og drift/forvaltning fx vil mange infrastruktur-administratorer høre under It-/digitalisering. Er bemyndiget til at træffe beslutninger ift. it-sikkerhed, brugeradministration, kommunens it-miljø/-infrastruktur 		
Kendetegn	Tværgående rolle. Sammenfald med stilling/funktion, og udpegning er derfor overflødig. Rolle aktiveres i projektet i fase 1: Opstart		

Rolle	It-arkitekt		
Effekten	It-arkitektonisk forankring af fælleskommunal it-infrastruktur og it-systemer i kommunens systemportefølje		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder system- og snitflade-/integrationsoverblik 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Skaber overblik over kommunens it-systemer og infrastruktur og analyserer på kort og længere sigt, hvordan den fælleskommunale it-infrastruktur bedst udnyttes lokalt i kommunen 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Sætter rammer for krav til arkitektur og teknologi ved indkøb af nye it-systemer samt sikrer, at forretningskrav understøttes 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Vurderer, om tilbudte og implementerede løsninger lever op til kravene i tæt dialog med fagområdet, it-/digitaliseringsafdelingen og leverandørernes it-arkitekter 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder lokale kommunale arkitekturprincipper, der afspejler, hvordan den fælleskommunale it-infrastruktur skal anvendes 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Validerer it-arkitekturen for nye it-systemer ift. eksisterende systemlandskab og brugen af den fælleskommunale it-infrastruktur 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder målbillede for, hvor støttesystemer og snitflader på Serviceplatformen, så de kan anvendes i kommunens systemlandskab 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Rådgiver ift. løsningsvalg, udfordringer og konsekvenser 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at verificere it-arkitekturen for nye it-systemer og it-infrastruktur 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at der er sammenhæng mellem de lokale og de fælleskommunale arkitekturmål, principper og regler 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Teknisk baggrund, men med god forretningsforståelse Skaber overblik og evner at se sammenhænge God til at lytte og forstår at understøtte fagområdernes behov i tekniske løsninger Effektiv kommunikatør, som kan formidle komplekse sammenhænge til forskellige modtagere 		
Kendetegn	Tværgående rolle. Sammenfald med stilling/funktion, og udpegning er derfor overflødig. Rolle aktiveres i projektet i fase 2:Forberedelse		

Rolle	Sikkerhedsansvarlig		
Effekten	Styr på kommunens håndtering af informationssikkerhed (it-sikkerhed & GDPR)		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder i samarbejde med It-arkitekt, It-/digitaliseringschef og faglig leder risikoanalyse/-vurdering, så der tages højde for kommunens systemlandskab, som it-systemet, støttesystemet eller snitfladen på Serviceplatformen indgår i. Kommunen kan tage udgangspunkt i KOMBITs risikoanalyse 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder en Privacy Impact Assessment (PIA) pr. it-system til risikovurderingen og konsulterer DPO. PIA bruges bl.a. til at vurdere omfanget af persondata i systemet og risici i et borgerperspektiv. Endeligt bruges PIA til at afgøre behovet for eventuelt at konsultere Datatilsynet. 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Afklarer og dokumenterer formål og lovgrundlag pr. it-system, støttesystem eller snitflade til risikovurderingen inkl. særlovgivning for at sikre, at kommunen har styr på databehandleraftaler, underaftaler og instrukser 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder et dataoverblik til risikovurderingen, som omfatter Data at rest, Data in transit, Data klassifikationer (Art 6, Art 9, Art 10) og Volume af data. Dataoverblikket beskriver it-systemets forskellige data, antallet af datasubjekter og eksponering af data 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder sikkerhedsarkitektur samt eventuelle krav til systemkomplekset, som it-systemet skal indgå i. Hvis it-systemet eksempelvis skal kommunikere med allerede eksisterende systemer, skal det afklares, hvordan de indbyrdes påvirker hinanden og om det giver anledning til nye risici 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Udarbejder i samarbejde med fagområdet beredskabsplan for hvert it-system, støttesystem og snitflade på Serviceplatformen, der beskriver, hvem der skal inddrages og har ansvar i forbindelse med potentielle sikkerhedsbrud/-hændelser 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Er i dialog om GDPR/it-sikkerhed med dem, der anvender it-systemet og som den faglige leder hjælper med at udpege 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Planlægger og gennemfører sikkerhedstest (evt. via OWASP) af de vigtigste sikkerhedsrisici og potentielle sikkerhedshuller 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Følger op på sikkerhedstest, udbedrer identificerede sikkerhedshuller og opdaterer risikoanalyse/-vurdering 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Aktiverer beredskab ved sikkerhedsnedbrud/-hændelser 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen kan håndtere sikkerhedsnedbrud/-hændelser indenfor 72 timer jf. GDPR 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at tilgå og anvende Virk.dk til anmeldelser til datatilsynet og ved, hvilke oplysninger der efterspørges i den sammenhæng 	X	X

Rolle	Sikkerhedsansvarlig		
	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig for at samarbejde med It-/digitalisering og den faglige ledelse omkring GDPR og sikkerhed 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Kendskab til og praktisk erfaring med informationssikkerhedsopgaver (teknisk og lovgivningsmæssigt og regulatorisk), herunder GDPR 		
Kendetegn	Tværgående og systemspecifik rolle, der også forankres ledelsesmæssigt. Kan udmøntes som særskilt rolle, eller opgaver/ansvar kan være fordelt på andre roller. Rollen aktiveres i projektets fase 2:Forberedelse og er også relevant i drift og forvaltning.		

Rolle	Tekniker/it-medarbejder		
Effekten	At it-systemet og snitflader er installeret og fungerer i kommunen		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> • Løser KLIK-opgaver, hvor It-tekniker/-medarbejder er udfører eller bidrager til løsning der, hvor It-tekniker/-medarbejder er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> • Opsætter kommunens it-miljø og -infrastruktur, så kommunen kan idriftsætte it-systemet 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> • Sikrer og udfører den tekniske udfasning af eksisterende it-systemer, der erstattes af nye it-systemer 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> • Er sparringspart for kommunens systemansvarlige, systemadministrator og supportberettigede brugere ift. kommunens it-miljø, -infrastruktur og teknikken 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalificerer fejlrapportering til leverandøren 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig for, at brugerne kan tilgå it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig for, at it-systemet og snitflader/integrationer fungerer i teknisk forstand i kommunen 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Har indsigt i kommunens it-miljø og -infrastruktur • Kan vurdere konsekvenser for kommunens samlede systemlandskab, når ny it-infrastruktur og nye it-systemer tages i brug • Kan tilgå og konfigurere kommunens it-miljø og -infrastruktur 		
Kendetegn	Tværgående rolle. Sammenfald med stilling/funktion, og udpegning er derfor overflødig. Rollen aktiveres i projektets fase 2:Forberedelse		

Rolle	Underskriftberettiget ift. databehandleraftaler		
Effekten	Juridisk grundlag til at overlade behandlingen af personoplysninger til tredjepart		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor underskriftberettigede er udfører og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor underskriftberettigede er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Underskriver databehandleraftaler 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Holder sig orienteret om udviklingen af fælleskommunale databehandleraftaler, som kommunen kan benytte i samarbejde med den sikkerhedsansvarlige 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunen har juridisk grundlag for at overlade behandlingen af personoplysninger til tredjepart 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Er bemyndiget til at underskrive databehandleraftaler for kommunen på det fagområde, som it-systemet understøtter Kender og kan vurdere behandlingsgrundlaget inkl. vurdering af muligheden for at håndhæve registreredes rettigheder, når data overgives 		
Kendetegn	Tværgående rolle, der dog også har et systemspecifikt islæt, da underskriftsberettigedes bemyndigelse kan være fagspecifik. Udpegning er ikke initieret af KOMBIT. Rollen er relevant både i implementering, drift og forvaltning		

Rolle	Systemejer (it-systemet)		
Effekten	At It-systemet nu og fremover skaber værdi for fagområdet		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Er ambassadør for it-systemet i kommunen og sikrer relevant udbredelse og anvendelse af it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Tildeler rollen som systemansvarlig for it-systemet og sikrer delegering af opgaver til systemansvarlig 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Er sparringspart for systemansvarlig for it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Har overblik over hvordan it-systemet fungerer (fejlhåndtering mm.) 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Har overblik over videreudvikling og ændringer af it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Tager stilling til kommunens tilslutning ved genudbud og konkurrenceudsættelse af it-systemet. 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunens mål med it-systemet opnås 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at sikre nødvendig økonomi, allokering og organisering, så kommunen effektivt kan drifte, forvalte og videreudvikle it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at it-systemet bedst muligt opfylder fagområdets og brugernes behov og dermed understøtter udviklingen af fagområdet og kommunens løsning af centrale kerneopgaver 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunen og specifikt fagområdet anvender it-systemet optimalt 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for systemets informationsikkerhed (GDPR/it-sikkerhed) 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunen etablerer nødvendigt it-beredskab med manuelle procedurer, så kommunen kan håndtere hvis it-systemet helt eller delvist er nede på grund af fx nedbrud, opdatering eller lignende 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har et overordnet ledelsesmæssigt ansvar for det fagområde, som it-systemet vedrører, herunder typisk et overordnet ansvar for udviklingen af fagområdet Har kendskab til hvordan it-systemet anvendes på fagområdet og ift. fagområdets løsning af kerneopgaver på området 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke KOMBIT-projekt. Udpeges i fase 2:Forberedelse. Rollen vil i mange tilfælde blive varetaget af den, der er projektejer og er relevant så længe it-systemet eksisterer.		

Rolle	Systemansvarlig (it-systemet)		
Effekten	At it-systemet og relateret it-infrastruktur fungerer, administreres, supportes, driftes og forvaltes		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Er KOMBIT's kontaktperson (SPOC^{vi}) på it-systemet og det fagområde, som it-systemet vedrører, når it-systemet er i drift og forvaltning 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Står i spidsen for og koordinerer på tværs af personer, der drifter, forvalter og supporterer it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Understøtter og samarbejder med centrale interessenter såsom systemejer, it-sikkerhedsansvarlig, faglig leder og andre der har ansvar og opgaver relateret til it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Bistår supportberettigede brugere ved fejlhåndtering og understøtter effektiv håndtering af fejl. Hjælper fx ved eskalation internt og/eller til KOMBIT. 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Holder sig orienteret om drift og udvikling af relaterede it-infrastruktur og it-systemer af betydning for it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Modtager og formidler drifts- og systemmeddelelser til relevante parter. 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Opsamler, prioriterer og videreformidler kommunens ændrings- og udviklingsønsker til it-systemet og relaterede it-infrastruktur til KOMBIT/leverandøren 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Modtager og formidler information om ny funktionalitet og nye releases til systemejer, superbrugere, supportberettigede brugere, faglig leder, slutbrugere og andre relevante parter 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Bistår sikkerhedsansvarlig fx ved sikkerhedsbrud/-hændelser 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for brugeradministration i it-systemet og specifikt for at brugerrettigheder opdateres fx ved til-/fratrædelse og når brugernes opgaver ændres. 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunens ændrings- og udviklingsønsker opsamles og formidles til KOMBIT/leverandøren 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for kommunens drifts- og forvaltningsorganisation inkl. support for it-systemet 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indsigt i it-systemet, systemets funktionalitet og i de arbejdsgange som it-systemet understøtter Kan identificere om it-systemet fungerer som det skal Konflikthåndtering Kender procedurer for rapportering af fejl, fejlhåndtering og rapportering af ændrings- og udviklingsønsker 		
Kendetegn	<p>Systemspecifik rolle. Rollen udpeges, når it-systemet er ibrugtaget og er del af den organisering, der anbefales for at drifte og forvalte it-systemet. Udpegning initieres af systemspecifikke KOMBIT-projekt. Nogle projekter vil udpege rollen ved implementeringen for at sikre inddragelse og grundlag for ejerskabet i drift og forvaltning.</p>		

Rolle	Supportberettiget bruger		
Effekten	Fejl rettes og udviklingsønsker rapporteres, så it-systemet fungerer optimalt		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor supportberettiget bruger er udfører og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor supportberettiget bruger er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Analyserer, dokumenterer og rapporterer fejl, der opstår, når kommunen anvender it-systemet 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Kontakter og indgår i dialog med leverandørens helpdesk/support ved rapportering af fejl og fejlrettelse 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Kontakter og indgår i dialog med kommunens it-/digitaliseringsafdeling, hvis det viser sig, at fejlen skyldes lokale forhold 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Eskalerer til KOMBIT, hvis leverandøren ikke retter fejl eller overholder aftaler i forhold til kædeansvaret 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Kvalitetstjekker leverandørens rettelser af fejl 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Opsamler, dokumenterer og rapporterer forbedrings-/udviklingsønsker til løsningen 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Rapporterer til kommunens systemansvarlige 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at fejl bliver opdaget, dokumenteret, rapporteret og rettet 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har særlig indsigt i it-systemet og hvordan it-systemet anvendes ved løsning af fagområdets opgaver Er bemyndiget til at kontakte leverandørens helpdesk/support Kender relevante procedurer og vilkår for rapportering og rettelse af fejl for it-systemet Kender til det systemlandskab, som it-systemet fungerer i, og kender it-systemets snitflader og integrationer Kan eskalere til KOMBITs Incident Manager, hvis leverandøren ikke retter fejl eller overholder aftaler i forhold til kædeansvaret 		
Kendetegn	Systemspecifik rolle, udpegning initieres af det systemspecifikke projekt i KOMBIT. Udpeges i fase 2:Forberedelse. Rollen er relevant, så længe it-systemet eksisterer.		

Rolle	Infrastruktursystemejer		
Effekten	Den fælleskommunale it-infrastruktur skaber mest mulig værdi i kommunen		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Er ambassadør for den fælleskommunale it-infrastruktur og sikrer relevant udbredelse og anvendelse i kommunen 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Tildeler rollen som infrastruktursystemansvarlig og sikrer delegering af opgaver til infrastruktursystemansvarlig 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Er sparringspart for infrastrukturansvarlig 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Har overblik over hvordan den fælleskommunale it-infrastruktur er udbredt og fungerer (fejlhåndtering mm.) 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Har overblik over videreudvikling og ændringer i den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Tager stilling til kommunens tilslutning ved genudbud og konkurrenceudsættelse helt eller delvist af den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunens mål for brugen af den fælleskommunale it-infrastruktur opnås 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at sikre nødvendig økonomi, allokering og organisering, så kommunen effektivt kan drifte, forvalte og videreudvikle den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at den fælleskommunale it-infrastruktur bedst muligt opfylder kommunens behov og dermed understøtter udviklingen af kommunens digitalisering og it-understøttelse 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at den fælleskommunale it-infrastruktur anvendes optimalt ift. kommunens samlet systemlandskab 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for informationsikkerhed (GDPR/It-sikkerhed) relateret til den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunen etablerer nødvendigt it-beredskab, så kommunen kan håndtere hvis den fælleskommunale it-infrastruktur helt eller delvist er nede på grund af fx nedbrud, opdatering eller lignende 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har overordnet ledelsesmæssigt ansvar for kommunens it-infrastruktur og –miljø Har ansvaret for udviklingen af kommunens it-infrastruktur og –miljø Har kendskab til hvordan den fælleskommunale it-infrastruktur fungerer og spiller sammen med kommunens it-miljø og systemportefølje 		
Kendetegn	Tværgående rolle. Rollen er ikke udpeget endnu og udpegning initieres af KOMBIT. Rollen udpeges, når monoopolet er gennemført og/eller den fælleskommunale it-infrastruktur overgår til drift og forvaltning. Der etableres én infrastruktursystemejer, der dækker den samlet fælleskommunale it-infrastruktur.		

Rolle	Infrastruktur-systemansvarlig		
Effekten	At den fælleskommunale it-infrastruktur fungerer, administreres, supportes, driftes og forvaltes		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> KOMBITs kontaktperson (SPOC^{vi}) på den fælleskommunale it-infrastruktur og de enkelte komponenter i denne 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Bidrager til at sikre at den fælleskommunale it-infrastruktur udbredes og anvendes optimalt i kommunens it-miljø/-infrastruktur ved at der fx stilles krav til om brug af denne ved it-indkøb 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Står i spidsen for og koordinerer på tværs af personer, der drifter, forvalter og supporter den fælleskommunale it-infrastruktur inkl. bistår systemansvarlige på it-systemer ift. ibrugtagning af den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Understøtter og samarbejder med centrale interessenter såsom infrastruktureksperter, it-sikkerhedsansvarlig, it-/digitaliseringschef, systemansvarlige for it-systemer og infrastrukturadministratorer 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Bistår infrastrukturadministratorer ved fejlhåndtering og understøtter effektiv håndtering af fejl. Hjælper fx ved eskalation internt og/eller til KOMBIT 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Holder sig orienteret om drift og udvikling af den fælleskommunale it-infrastruktur og enkelte komponenter i denne 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Modtager og formidler drifts- og systemmeddelelser til relevante parter 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Opsamler, prioriterer og videreformidler kommunens ændrings- og udviklingsønsker til den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Modtager og formidler information om ny funktionalitet og nye releases til infrastruktureksperter, infrastrukturadministratorer og andre relevante personer 		X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for at kommunens ændrings- og udviklingsønsker opsamles og formidles til KOMBIT/leverandøren 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for kommunens drift- og forvaltningsorganisation inkl. support af den fælleskommunale it-infrastruktur 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indsigt i den fælleskommunale it-infrastruktur og ved hvordan denne er integreret i kommunens it-miljø og systemlandskab Kan identificere om den fælleskommunale it-infrastruktur fungerer som den skal Kender procedurer for rapportering af fejl, fejlhåndtering og rapportering af ændrings-/udviklingsønsker Konflikthåndtering 		
Kendetegn	Tværgående rolle. Rollen er ikke udpeget endnu og udpegningsinitieres af KOMBIT. Rollen udpeges, når monoopolet er gennemført og/eller den fælleskommunale it-		

	infrastruktur overgår til drift og forvaltning. Der etableres én infrastruktursystemansvarlig, der dækker den samlet fælleskommunale it-infrastruktur.
--	--

Rolle	Rolleadministrator		
Effekten	At brugere kan tilgå rette it-systemer og data		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, der vedrører jobfunktionsroller, og bidrager til løsning af KLIK-opgaver der, hvor Rolleadministrator er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Samarbejder med fagområdet om modellering af jobfunktionsroller, der sikrer, at primære og sekundære brugerne får korrekt og nødvendig adgang til data og funktionalitet i it-systemet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Opretter og vedligeholder jobfunktionsroller i administrationsmodulet på Serviceplatformen 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at brugere kan logge på it-systemet og har den korrekte adgang til data mm. 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har erfaring med modellering af jobfunktionsroller ved implementeringen af Adgangsstyring i KOMBIT it-systemer såsom DAR, BBR og FLIS Kan logge på og anvende Serviceplatformen/administrationsmodulet 		
Kendetegn	Tværgående rolle, udpegning initieret af KDI/STS-projektet i KOMBIT. Rollen aktiveres i projektets fase 2: Forberedelse, og rollen er del af den organisering, der skal sikre drift og forvaltning af Adgangsstyring i kommunen.		

Rolle	Aftaleadministrator		
Effekten	At kommunen har juridisk grundlag for at tilgå services og data via Serviceplatformen		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, der handler om godkendelse af serviceaftaler, og bidrager til løsning af KLIK-opgaver, hvor Aftaleadministrator er anbefalet ansvarlig eller involveret par 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Håndterer nye anmodninger om serviceaftaler på støttesystemet administrationsmodulet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Henter oversigter over eksisterende serviceaftaler 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Godkender/afviser serviceaftaler i administrationsmodulet for det pågældende it-system 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Godkender føderationsaftaler for tilslutning af kommunens IdP 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at støttesystemer kan hente data fra kilder og kommunens it-systemer kan hente og arbejde med data (ejet af kommunen) via den fælleskommunale infrastruktur 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Er bemyndiget til at godkende aftaler på kommunens vegne Er oprettet/registeret som Aftaleadministrator i KOMBIT Kan logge på og anvende administrationsmodulet 		
Kendetegn	Tværgående rolle, udpegning er initieret af STS-projektet i KOMBIT, og rollen er relevant så længe den fælleskommunale it-infrastruktur eksisterer.		

Rolle	Fordelingskomponentansvarlig på Serviceplatformen		
Effekten	Korrekt fordeling af journalnotater, sager/dokumenter, formularer og blanketter		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor FK-ansvarlig er udfører eller bidrager til løsning der, hvor FK-ansvarlig er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Afklarer, hvordan journalnotater, sager/dokumenter og blanketter/formularer med specifik KLE skal fordeles mellem kommunens it-systemer (og på sigt på mellem myndigheder) 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Identificerer behov for oprettelse og opdatering af fordelingsregler ved ændringer i KLE 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Identificerer behov for oprettelse og opdatering af fordelingsregler, når nye it-systemer skal anvende fordelingskomponenten 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Verificerer fordelingsregler og kan gennemskue, hvad fordelingsreglen betyder i praksis 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Rådgiver/vejleder relevante parter i kommunen om fordelingskomponenten 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Igangsætter oprettelse, opdatering eller sletning af fordelingsregler hos FK-administrator 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Understøtter, at fordelingskomponenten udbredes og anvendes i kommunens øvrige/egne it-løsninger 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Er KOMBITs kontaktperson ift. fordelingskomponenten og registreret som kommunens FK-ansvarlige i KOMBIT 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Er kommunens systemansvarlige for fordelingskomponenten 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at fordelingskomponenten fordeler sagsinformation korrekt 		X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at kommunens fordelingsregler er korrekte 		X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indsigt i, hvordan fordelingskomponentens fordelingsregler er opbygget og virker i praksis Har kendskab til kommunens anvendelse af KLE og modtager KL's KLE Abonnementsbreve, hvor ændringer til KLE annonceres Har kendskab til kommunens aktuelle håndtering af sagsdokumenter fra KMD-sag og/eller fra kommunens ESDH-løsning til kommunens it-løsninger. Har med stor sandsynlighed allerede en rolle ift. kommunens ESDH-løsning. Har kendskab til, hvilke fagområder der understøttes af hvilke it-løsninger i kommunens systemlandskab (kan mappe KLE/fagområder til kommunens systemlandskab) 		
Kendetegn	Tværgående rolle, udpegning initieret af Monopolbrudsprogrammet forud for udrulningen af SAPA. Rollen er relevant, så længe fordelingskomponenten på Serviceplatformen eksisterer		

Rolle	Fordelingskomponentadministrator		
Effekten	At oprette og vedligeholde kommunens fordelingsregler, så sagsinformation fordeles korrekt mellem kommunens it-systemer og mellem myndigheder		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Løser KLIK-opgaver, hvor FK-administrator er udfører, eller bidrager til løsning der, hvor FK-administrator er anbefalet ansvarlig eller involveret part 	X	
	<ul style="list-style-type: none"> Opretter, vedligeholder og sletter fordelingsregler i Serviceplatformens administrationsmodul, når FK-ansvarlig bestiller 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Verificerer, at fordelingsregler er korrekte og dermed fordeler sagsinformation korrekt mellem kommunens it-systemer (og på sigt mellem myndigheder) 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Er registreret som kommunens FK-administrator i KOMBIT 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at fordelingsregler oprettes, opdateres og slettes i administrationsmodulet 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig for, at fordelingsregler verificeres, så man er sikker på, at sagsinformation fordeles korrekt mellem kommunens it-systemer og mellem myndigheder 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indsigt i, hvordan fordelingskomponentens fordelingsregler er opbygget og virker i praksis Kan tilgå og arbejde med fordelingsregler i administrationsmodulet Kan teste, at fordelingsregler fordeler sagsinformation korrekt Er fortrolig med at arbejde med webbaserede brugergrænseflader 		
Kendetegn	Tværgående rolle, udpegning initieret af Monopolbrudsprogrammet forud for udrulningen af SAPA. Rollen er relevant, så længe fordelingskomponenten på Serviceplatformen eksisterer		

Rolle	Leverandøradministrator		
Effekten	Sikrer at kommunens egne it-systemer kan udstille services på Serviceplatformen		
Opgaver		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> Tilslutter og administrerer it-systemer til services på Serviceplatformen for it-systemer hvor kommunen selv er leverandør fx opretter og administrer serviceaftaler. 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Tilslutter og administrerer brugervendte it-systemer der skal udstille brugersystemroller 	X	X
	<ul style="list-style-type: none"> Opretter og administrerer føderationsaftaler for kommunens Identity Provider (IdP) 	X	X
Ansvar		Implementering	Drift og forvaltning
	<ul style="list-style-type: none"> At kommunens egne it-systemer kan anvende den fælleskommunale it-infrastruktur 	X	X
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> Har indblik i og forståelse af hvilke services der skal anmodes adgang til Kan håndtere skift af certifikater Kan håndtere registrering af SAML metadata fra kommunens IdP 		
Kendetegn	Tværgående rolle, der kun er relevant såfremt kommunen optræder i rollen som leverandør af egne it-systemer, udpegning initieres ikke af KOMBIT		

3 BILAG

Dette bilag er målrettet implementeringskonsulent i KOMBIT eller hos leverandøren, der skal bruge standarden og udarbejde et systemspecifikt rollekatalog, der beskriver hvilke roller, der er nødvendige for at nå KOMBIT-projektets mål for implementering, drift og forvaltning.

Rollegalleriet er en standard, der bruges i specialet Implementering i KOMBIT og dermed i KOMBITs projekter. Effekten af rollegalleriet afhænger af om og hvordan rollegalleriet bruges af KOMBITs projekter.

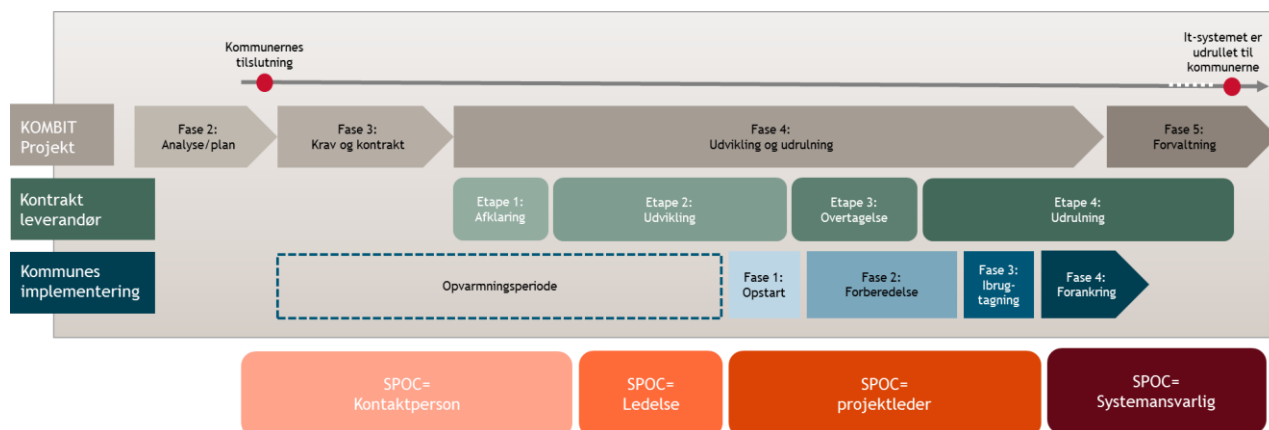
Det systemspecifikke KOMBIT-projekt initierer typisk via KLIK-opgaver, at kommunen udpeger systemspecifikke roller. De tværgående roller indgår i flere projekter på tværs af forskellige fagområder. Det er KOMBIT ved STS-projektet eller Monopolbrudsprogrammet, der har initieret, at kommunerne har udpeget de tværgående roller. Det skal bemærkes, at infrastruktur-systemejer, infrastruktur-systemansvarlig ikke er udpeget endnu. Udpegning af de to roller sker, når KOMBIT vurderer, at den fælleskommunale it-infrastruktur overgår til drift og forvaltning, det vil sige at kommunerne har ibrugtaget alle centrale komponenter i it-infrastrukturen. Når monopolbruddet er gennemført vil rollerne som KOMBIT-programleder og STS-projektleder ikke længere være relevante.

Rollerne anvendes i projektets kommunikation til kommunerne fx i projektets implementeringshåndbog og når der i KLIK-opgaver angives forslag til ansvarlig, udfører og involverede parter.

Nedenfor findes en tjekliste der beskriver, hvad KOMBIT-projektet kan gøre for at komme fra det generelle rollegalleri til et konkret rollekatalog tilpasset it-systemet og det fagområde, som it-systemet understøtter.

- Tag stilling til hvilke systemspecifikke og tværgående roller, der er relevante for at implementere og drift og forvaltning af it-systemet. Rollegalleriet er en bruttoliste.
- Tag stilling til hvilke roller, der er projektets SPOC^{vi} og vær eksplicit om, at profilen på KOMBIT-projektets SPOC skifter over tid, som illustreret i figur 5 nederst i bilaget
- Tilpas de systemspecifikke roller, så de bliver så konkrete og specifikke ift. det fagområde som skal anvende it-systemet og de KLIK-opgaver kommunen skal/bør løse. Det anbefales, at de tværgående roller anvendes som beskrevet i rollegalleriet. Rollerne må gerne konkretiseres med de KLIK-opgaver der skal udføres i projektet.
- Konkretiser hvilke KLIK-opgaver de systemspecifikke og tværgående roller skal udføre for at implementere og etablere relevant drift og forvaltning af it-systemet.
- Fastlæg hvornår i kommunens implementeringsforløb de systemspecifikke roller skal udpeges og de tværgående roller skal aktiveres. Bemærk at der under kendetegn er angivet forslag til i hvilken fase af kommunens implementering (jf. KOMBITs implementeringsmodel) en rolle udpeges og/eller aktiveres.
- Overvej hvornår roller af betydning for drift og forvaltning skal udpeges for at sikre solid overlevering til drift og forvaltning. Vær opmærksom på, om I vil anbefale personsammenfald, når it-systemet overgår til drift og forvaltning forstået sådan at fx at den der har varetaget rollen som projektejer fortsætter i rollen som systemejer. Hensigten er at sikre sammenhæng og ejerskab, når man som projektejer træffer beslutninger, der har betydning for drift og forvaltning af it-systemet.

KOMBIT-projektet har til hver en tid behov for et entydigt kontaktpunkt i kommunen, også kaldet SPOC, der betyder Single-Point-Off-Contact. Profilen og forventningerne til kontaktpunktet/SPOC skifter over tid fra kommunens tilslutning, løsningen kravspecificeres/udvikles, it-systemet implementeres og overgår til drift og forvaltning. Dette er illustreret i figur 5 nedenfor, hvor kommunens implementering ses i forhold til de projektfaser KOMBIT anvender i et projekt og de etaper der typisk anvendes i kontrakten med leverandøren.

Figur 5: Variation i profiler for KOMBITs SPOC fra kommunens tilslutning til it-systemet er i drift/forvaltning.

4 SLUTNOTER

ⁱ Begrebet It-system dækker over it-systemer der tilvejebringes af KOMBIT som fx AULA, BBR, DAR, DUBU, FBS, KSD, KY og SAPA.

ⁱⁱ Den fælleskommunale it-infrastruktur, der i dette dokument også benævnes it-infrastrukturen eller infrastrukturen, dækker alle komponenter i den fælleskommunale it-infrastruktur. KOMBIT etablerer infrastrukturen for at tilvejebringe en åben og tilgængelig fælleskommunal it-infrastruktur og et alternativ til KMD Sag og KMD's kritiske forudsætningssystemer. Infrastrukturen omfatter bl.a. Adgangsstyring, Organisation, Klassifikation, Sag/Dokumentindeks, Ydelsesindeks, Beskedfordeler, Fordelingskomponent, Print og ØiR.

ⁱⁱⁱ En KLIK-opgave er en kommunevendt opgave, som kommunen forventes at løse for at implementere et it-system og relateret it-infrastruktur. Opgaverne publiceres i KLIK (Kommunernes Løsning til Implementering og Koordinering), der er et webbaseret opgave- og opfølgingsværktøj som KOMBIT/leverandøren anvender til at publicere opgaver. Værktøjet muliggør, at KOMBIT/leverandøren kan følge status på kommunernes opgaveløsning og sende/modtage beskeder til/fra kommunerne.

^{iv} Fagområdet betegner forretnings-/forvaltningsområde og bruges da begrebet er neutralt i forhold til kommunens organisering i forvaltninger eller centre – og begrebet forretningsområde ikke er et gængs ord for kommunerne.

^v Der refereres til faser i KOMBITs implementeringsmodel, hvor kommunens implementering er opdelt i følgende faser: Fase 1:Opstart, Fase 2:Forberedelse, Fase 3:Ibrugtagning og Fase 4:Forankring.

^{vi} SPOC= Single Point Off Contact.